Yhdyskuntajätteen kierrätyksellä vauhtia kiertotalouteen JÄTEKIVA 2018

Helena Dahlbo

Suomen ympäristökeskus SYKE

Eduskunnan ympäristövaliokunta

8.3.2018

SYKE

Perustiedot hankkeesta

- Rahoittaja VN Teas
- Toteuttajat:
  - Suomen ympäristökeskus SYKE (koordinaattori)
  - Alihankkijoina Eunomia Research and Consulting (UK) ja LCA Consulting Oy (Suomi)
  - Yhteistyökumppaneina ja tiedon tuottajina Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy sekä Suomen Kiertovoima KIVO ry
- Aikajänne 1.2. – 31.12.2018
- Kokonaisbudjetti: 150 000 euroa

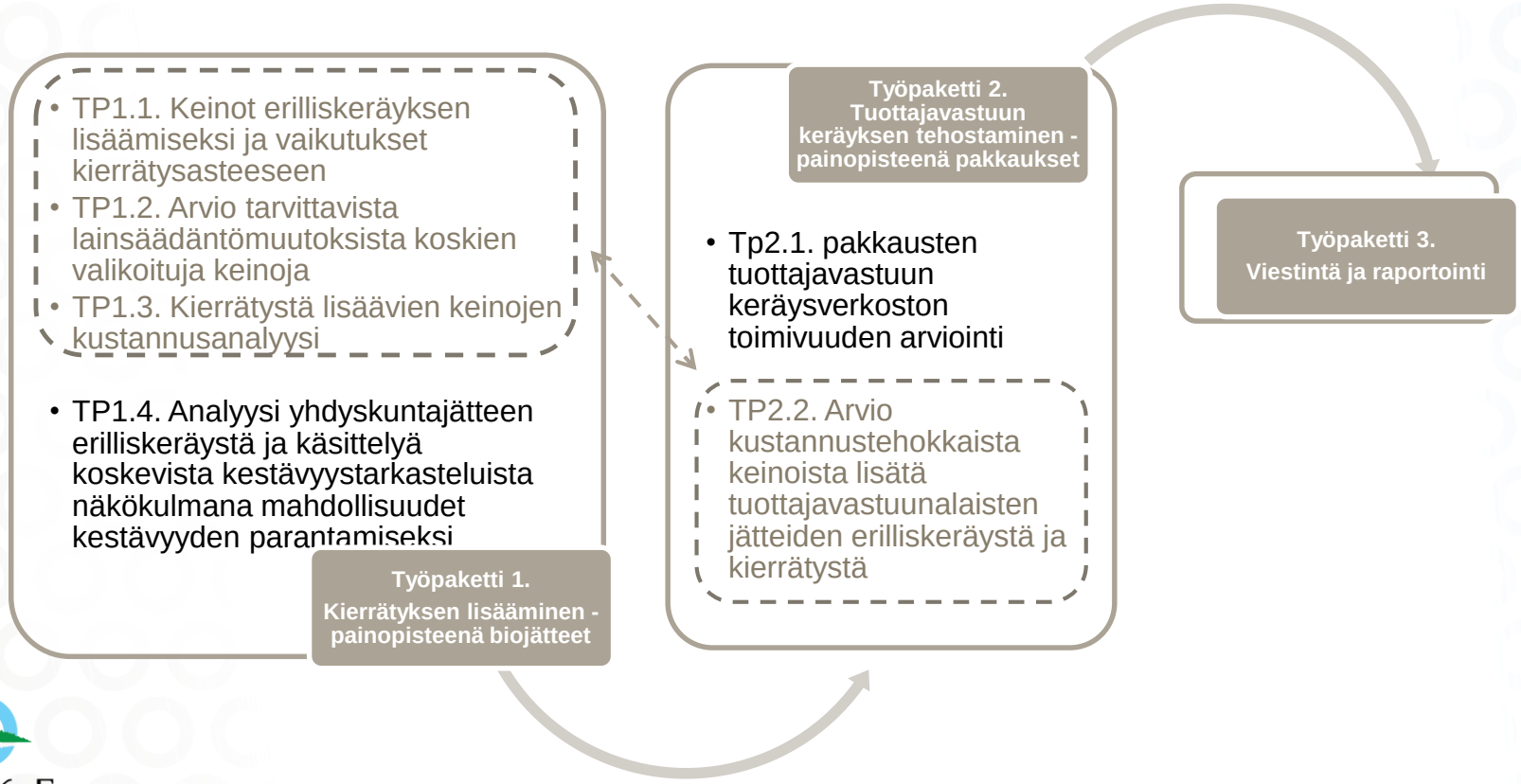
SYKE

Hankkeen tavoitteet

- Tuottaa tietoa siitä, miten komission nk. Early Warning –hankkeen ehdottamia yhdyskuntajätteen kierrätystä lisääviä toimia voidaan toteuttaa Suomen oloihin ja lainsäädäntöön sopivalla tavalla.
- Tuottaa tietoa yhdyskuntajätteen ja biojätteen erilliskeräyksen tehostamiskeinoista erilaisilla alueilla.
- Arvioida keinojen vaatimia muutoksia jätelainsäädäntöön.
- Laatia kustannusanalyysi kierrätystä lisäävistä keinoista.
- Tuottaa tietoa biojätteen erilliskeräyksen ja käsittelyn ympäristövaikutuksiin liittyvistä tekijöistä.
- Arvioida nykyisen pakkausten tuottajavastuujärjestelmän toimivuutta sekä erilaisia kustannustehokkaita keinoja tuottajavastuujärjestelmän kehittämiseksi.

SYKE

Hankkeen työpaketit 1-3, jotka nivoutuvat toisiinsa Early Warning –ehdotusten kautta

Kiitos mielenkiinnostanne!

Hankkeen yhteyshenkilöt

Hankekoordinaattori: Hanna Salmenperä hanna.salmenpera@ymparisto.fi

TP 1.1. Olli Sahimaa olli.sahimaa@ymparisto.fi

TP 1.2. Jussi Kauppila jussi.kauppila@ymparisto.fi

TP 1.3. Eric Bridgwater eric.bridgwater@eunomia.co.uk

TP 1.4. Antti Niskanen, Helena Dahlbo antti.niskanen@lca-consulting.fi, helena.dahlbo@ymparisto.fi

TP 2.1. Hanna Salmenperä

TP 2.2. Petrus Kautto petrus.kautto@ymparisto.fi

SYKE

Lisämateriaali: Työpakettien sisältöjen tarkemmat kuvaukset

SYKE

Työpaketti 1

- Työpaketti muodostaa kokonaisuuden, jossa tarkastellaan koko yhdyskuntajätevirtaa (kotitalouksien ja hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnan jätteet, ml. pakkausjätteet), ja sen sisältämää kierrätyspotentiaalia ja keinoja lisätä kierrätystä.
- Työpaketin alaosioissa tarkastellaan kierrätyksen lisäämiskeinojen vaikutusta kierrätysasteeseen, kustannusvaikutuksia sekä keinojen lainsäädännön muutostarpeita. Biojätteen kierrätyksen lisäämisen ympäristö- ja kustannusvaikutuksista ja niiden vähentämismahdollisuuksista laaditaan jätehuollon elinkaarianalyyseihin perustuva selvitys.

SYKE

Työpaketit 1.1., 1.2. ja 1.3.

- Työpaketeissa tarkasteltavat keinot valitaan aiempien kansallisten tutkimusten sekä Early Warning –hankkeen ehdotusten perusteella. Tarkasteltavista keinoista päätetään ohjausryhmässä.
- TP 1.1. ja 1.3. : Lähtötietojen keräys **mallinnusta** varten: Jätetilastot, tuottajavastuutilastot, KEIKKA ja KEIKKA2-hankkeiden tuottama tietopohja ja SYKEn tietojärjestelmät koskien väestömääriä ja –tiheyksiä erilaisilla alueilla sekä arvioita eri toimialoilla syntyvästä kierrätyspotentiaalista (sekajätetutkimukset sekä PETRA). Yhteistyö datan hankinnassa RINKIn ja KIVOn kanssa. Toimenpiteiden valinta ja skenaarioiden muodostus.
- TP 1.3.: Jätevirtojen ja kustannusten mallinnus (skenaariot)
- TP 1.2.: Arvio siitä, minkälaisia lainsäädäntömuutoksia valikoitujen, kierrätystä lisäävien toimenpiteiden käyttöönotto edellyttää.

SYKE

TP1.4 Analyysi biojätteen erilliskeräyksen ja käsittelyn kestävyystarkasteluista

- Työpaketissa keskitytään biojätteen erilliskeräyksen ja kierrätyksen ympäristökuormitukseen ja kustannuksiin vaikuttaviin tekijöihin sekä niiden optimointimahdollisuuksiin. Tutkimuksessa selvitetään:
  - Mitkä ovat merkittävimmät biojätteen kierrätyksen ympäristövaikutuksia ja kustannuksia aiheuttavia tekijöitä?
  - Miten biojätteen erilliskeräyksen lisääminen vaikuttaa ympäristövaikutuksiin ja kustannuksiin?
  - Millä toimin biojätteen erilliskeräyksen ja kierrätyksen lisääminen kustannuksia ja ympäristövaikutuksia voidaan minimoida?
  - Millaisilla alueilla ja miten erilliskeräyksen laajentaminen pientalovaltaisilla alueilla on taloudellisesti toteuttamiskelpoista ja ympäristönsuojelullisesti perusteltua?

SYKE

TP 2.1. Nykyisen pakkausten tuottajavastuun keräysjärjestelmän toimivuuden arviointi

- Työpaketissa arvioidaan nykyisen pakkausten tuottajavastuun keräysjärjestelmän toimivuutta.
- Toimivuuden kriteerejä voivat olla esimerkiksi:
  - kierrätykseen kerätty jätemäärä,
  - RINKI-pisteistä kerätyn pakkausjätteen määrä suhteessa kuntien järjestämän täydentävän keräyksen kautta saatuun pakkausjätteen määrään,
  - keräyksen palvelutaso,
  - roskaantumiseen liittyvät seikat tai tuottajayhteisön, ja
  - kuntien välisen yhteistyön sujuvuus.
- Tarkastelun aluksi toimivuutta ilmentävät elementit määritellään yhteistyössä ohjausryhmän sekä RINKIn ja KIVOn kanssa.

SYKE

TP2.2 Arvio kustannustehokkaista keinoista lisätä tuottajavastuunalaisten jätteiden erilliskeräystä ja kierrätystä

- Työpaketissa arvioidaan tuottajavastuujärjestelmien kautta tapahtuvien kierrätystä lisäävien toimenpiteiden toteutettavuutta ja kustannustehokkuutta.
- Tarkasteluun valitaan mukaan Early Warning –ehdotuksia koskien jätehuollon vastuiden optimointia.
- Mahdollisten muiden keinojen kartoittamiseksi haastatellaan keskeiset toimijat tai järjestetään pienimuotoinen työpaja.
- Lisäksi arvioinnissa analysoidaan kansainvälisiä hyviksi koettuja esimerkkejä tuottajavastuujärjestelmien käytännön toteuttamisesta.
- Työpaketissa on keskeistä tarkastella tuottajien ja kuntien yhteistyön eri muotoja.

SYKE